

در نشست خبری سی‌امین دوره آیین روز ملی صادرات نمایان شد

هزینه ناگزیر مسیرهای جایگزین

کیمیا ملکی: در آستانه سی‌امین دوره آیین روز ملی صادرات، محمدعلی دهقان‌دهنوی، رئیس سازمان توسعه تجارت، با ترسیم تصویری واقع‌گرایانه از مختصات تجارت خارجی کشور، از استمرار نبض صادرات با وجود تنگناهای لجستیکی و محدودیت‌های دریایی خبر داد. اگر چه آمارها حاکی از آفت ۳۴ درصدی وزن تجارت خارجی است اما با اتخاذ رویکردهای مدیریت استراتژیک و فعال‌سازی کریدورهای زمینی و ریلی جایگزین، روند صادرات کالاها با ارزش واحد بالا با موفقیت حفظ شده است. این مقام مسئول با تأکید بر ضرورت تقویت دیپلماسی تجاری، استراتژی «مدیریت منابع ارزی» را نه به معنای انقباض تجارت، بلکه اولویت‌بخشی هوشمندانه به تأمین کالاها ی اساسی و مواد اولیه تولید دانست. با نگاه به افق بلندمدت و هدف‌گذاری جهش صادراتی تا سقف ۱۰۰ میلیارد دلار، سیاست‌گذار تجاری کشور اکنون در تدارک «هفته صادرات» است تا با هم‌افزایی دستگاه‌های اجرایی و بخش خصوصی، موانع زیرساختی را مرتفع کرده و پایداری تجارت ایران را در شرایط خطیر کنونی تضمین نماید.

صادرات از مسیرهای جایگزین با قدرت ادامه دارد

تجاری برقرار شده است؛ زیرا برای رفع مشکلات ناشی از محدودیت‌ها و محاصره، نیاز داریم این حوزه به‌شدت فعال باشد. گفت‌وگو با کشورهای همسایه، شرکای تجاری مهم و کشورهای دوست ضروری است تا بتوانیم از ظرفیت‌های ارتباطی خود بیشتر استفاده کنیم و آنها را تا حدی جایگزین ظرفیت‌هایی کنیم که از دست رفته‌اند.

از صادر کنندگان حمایت می‌کنیم

صادرات غیرنفتی فراهم شود. وی با بیان اینکه سازمان توسعه تجارت ایران به‌عنوان متولی اصلی این رویداد طی سال‌های گذشته تلاش کرده است مراسم روز ملی صادرات را به بهترین شکل برگزار کند، افزود: هدف از برگزاری این مراسم، اعلام حمایت از صادرکنندگان کشور و فراهم کردن زمینه‌ای برای بیان مشکلات و یافتن راهکارهای توسعه صادرات است. دهقان‌دهنوی با اشاره

محمدعلی دهقان‌دهنوی، رئیس سازمان توسعه تجارت ایران در نشست خبری درباره سی‌امین دوره آیین روز ملی صادرات و تجلیل از صادرکنندگان نمونه ملی که در ۲۹ مهرماه برگزار خواهد شد، اظهار کرد: با توجه به اهمیت دیپلماسی اقتصادی و تجاری در شرایط فعلی، همکاری مناسبی با وزارت امور خارجه در حوزه دیپلماسی

رئیس سازمان توسعه تجارت ایران در بخش دیگری از صحبت‌های خود با اشاره به اهمیت توسعه صادرات غیرنفتی اظهار کرد: روز ۲۹ مهرماه هر سال به‌عنوان روز ملی صادرات نام‌گذاری شده است تا ضمن تقدیر از صادرکنندگان نمونه، فرصتی برای بیان مسائل، مشکلات و راهکارهای آنان و همچنین هم‌اندیشی ملی میان دستگاه‌های دولتی و بخش خصوصی برای توسعه

شرکت‌های مدیریت صادرات از ابزارهای مهم توسعه کشور

وی با اشاره به برنامه‌های روزهای آینده گفت: روز سه‌شنبه موضوع تجارت ارزش‌آفرین با صادرات کالاها و خدمات دانش‌بنیان دنبال می‌شود و در این برنامه از معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری دعوت شده است. امسال تلاش کرده‌ایم بیشتر برنامه‌ها در دستگاه‌های همکار برگزار شود تا ضمن قدردانی از اقدامات آنها، این پیام منتقل شود که همه دستگاه‌ها برای توسعه صادرات غیرنفتی پای کار آمده‌اند. روز چهارشنبه موضوع صادرات خدمات فنی و مهندسی با حضور شرکت‌های صادرکننده این خدمات و نمایندگان وزارت راه و شهرسازی و وزارت نیرو پیگیری می‌شود.

وی با بیان اینکه شرکت‌های مدیریت صادرات از ابزارهای مهم توسعه صادرات کشور هستند، اظهار کرد: برای روز شنبه هفته آینده برنامه‌ای با همکاری اتاق

انتخاب ۴۳ صادر کننده نمونه و ۱۳ صادر کننده ممتاز ملی

دهقان‌دهنوی ادامه داد: یکی از اقدامات مثبت امسال، سیستمی کردن فرایند انتخاب صادرکنندگان نمونه بود؛ به‌گونه‌ای که انتخاب بدون دخالت یا سلیقه افراد و بر اساس معیارهای امتیازبندی‌شده انجام شد. در نهایت، ۴۳ شخص حقیقی یا حقوقی به‌عنوان صادرکننده نمونه ملی و ۱۳ شرکت نیز به‌عنوان صادرکننده ممتاز ملی انتخاب شدند.

رئیس سازمان توسعه تجارت ایران با توضیح معیار انتخاب صادرکنندگان ممتاز گفت: صادرکنندگان ممتاز، صادرکنندگانی هستند که در پنج دوره متوالی به‌عنوان صادرکننده نمونه انتخاب شده باشند. صادرکنندگان

هدف گذاری برای عبور از

صادرات غیر نفتی ۱۰۰ میلیارد دلاری

دهقان‌دهنوی با بیان اینکه تداوم محدودیت‌های تجاری مطلوب نیست، ابراز امیدواری کرد شرایط به‌گونه‌ای تغییر کند که تجارت ایران در بسترهای رسمی بین‌المللی و با شرایط رقابتی انجام شود. وی با اشاره به ظرفیت‌های اقتصادی کشور گفت: در حالی که صادرات غیرنفتی ایران حدود ۵۰ میلیارد دلار برآورد می‌شود، ظرفیت‌های تولیدی، دانش فنی، نیروی انسانی و منابع طبیعی کشور امکان توسعه بیشتر صادرات را فراهم می‌کند. هدف‌گذاری‌ها بر عبور از صادرات غیرنفتی ۱۰۰ میلیارد دلاری و پس از آن ۲۰۰ میلیارد دلاری متمرکز است، هرچند زمان تحقق این اهداف به عوامل مختلفی بستگی دارد. وی ابراز امیدواری کرد با فراهم‌شدن شرایط مناسب‌تر، زمینه توسعه اقتصادی و افزایش صادرات غیرنفتی کشور فراهم شود.

در حوزه دیپلماسی تجاری نیز اقدامات خوبی انجام شده و گام‌های بزرگی برداشته شده است که توانسته روند مشکلات را تا حد زیادی بهبود بخشد.

به ابتکار برگزاری هفته ملی صادرات از سال گذشته گفت: از آنجا که توسعه صادرات موضوعی متنوع است و دستگاه‌های مختلفی بر آن تأثیر می‌گذارند، لازم است همه بخش‌های مرتبط برای تحقق این هدف مشارکت کنند. بر همین اساس، امسال از امروز تا سه‌شنبه هفته آینده، هفت روز کاری به موضوع صادرات اختصاص یافته و برای هر روز برنامه‌هایی پیش‌بینی شده است.

بازگانی تهران پیش‌بینی شده است تا موضوع شرکت‌های مدیریت صادرات و ظرفیت‌های آنها مورد توجه قرار گیرد. در همین روز، موضوع قانون‌گذاری و جهش صادرات نیز مطرح می‌شود و با حضور رؤسای برخی کمیسیون‌های مجلس، مسائل قانون‌گذاری در حوزه صادرات بررسی خواهد شد تا حمایت مجلس از توسعه صادرات نیز مورد توجه قرار گیرد.

به گفته او پیام این برنامه‌ها آن است که با توجه به نیاز ویژه کشور به ارزآوری در سال جاری، همه دستگاه‌ها برای کمک به بخش خصوصی، رفع موانع و رشد صادرات کشور همکاری می‌کنند تا افت‌های ناشی از جنگ و محاصره تا حد زیادی جبران شود. برگزاری مراسم اصلی روز ملی صادرات در چهارشنبه هفته آینده، ۲۹ مهرماه، خواهد بود و تلاش می‌کنیم این مراسم با حضور رئیس‌جمهور و طبق روال سال‌های گذشته برگزار شود.

مدال‌آور نیز شرکت‌هایی هستند که سه دوره متوالی عنوان ممتاز را کسب کرده باشند؛ با این حال، امسال شرکتی واجد شرایط این رده نشد. در کنار صادرکنندگان نمونه و ممتاز، در بخش‌های دیگری از جمله شرکت‌های مدیریت صادرات، شرکت‌های تعاونی، مناطق آزاد، استان‌ها و حوزه چاپ و بسته‌بندی نیز برگزیدگانی به‌عنوان صادرکنندگان شایسته تقدیر معرفی خواهند شد و یک سازمان دولتی به‌عنوان سازمان حامی صادرات نمونه برای نخستین بار معرفی می‌شود؛ سازمانی که بیشترین نقش و کمک را در حوزه فعالیت خود به صادرات داشته باشد، در این بخش معرفی خواهد شد.

افزایش ارز تخصیصی به دارو

و کالاهای اساسی

رئیس سازمان توسعه تجارت ایران با تأکید بر اولویت تأمین کالاهای ضروری و مواد اولیه تولید گفت: وزارت صنعت، معدن و تجارت برای مدیریت منابع ارزی، تقاضای واردات برخی کالاها را محدود کرده و ادعاهای مطرح‌شده درباره تخصیص ارز به کالاهای غیرضروری به‌بهای محروم‌مانند دارو و کالاهای اساسی را نادرست دانست. دهقان‌دهنوی با اشاره به انتقادها درباره واردات خودروهای گران‌قیمت در شرایط محدودیت منابع ارزی اظهار کرد: برخی اظهارنظرها بر اطلاعات نادرست استوار است و انتشار آنها می‌تواند موجب نگرانی افکار عمومی شود. وی افزود: سهمیه‌های ارزی و ثبت سفارش‌های تعیین‌شده از سوی وزارت صمت، کالاهای ضروری و مواد اولیه مورد نیاز تولید را در اولویت قرار داده‌اند. برای مثال، واردات کنس尔تره میوه به‌عنوان ماده اولیه تولید محصولات که در بازارهای صادراتی نیز عرضه می‌شوند، می‌تواند به استمرار تولید و صادرات کمک کند.

افت ارزش صادرات ۲۰درصد بود

رئیس سازمان توسعه تجارت ایران با اشاره به آثار محدودیت‌های تجاری و محاصره دریایی بر تجارت خارجی کشور گفت: با وجود کاهش وزن تجارت، استفاده از مسیرهای جایگزین حمل‌ونقل و مدیریت واردات موجب شده بخش قابل‌توجهی از تجارت خارجی ادامه یابد. با توجه به شرایط خاص کشور، انتشارش عمومی جزئیات آمارهای تجاری با ملاحظات همراه است، اما بررسی آمارهای موجود می‌تواند تصویری از وضعیت تجارت خارجی ارائه دهد.

وی با بیان اینکه حدود ۷۵ درصد وزن تجارت خارجی کشور در سال گذشته از طریق دریا انجام می‌شد، افزود: بخش عمده این مبادلات از مسیر خلیج فارس و دریای عمان صورت می‌گرفت؛ بنابراین، محدودیت‌های دریایی بخش بزرگی از صادرات و واردات کشور را تحت تأثیر قرار داد.

دهقان‌دهنوی با اشاره به آمار تجارت خارجی در شش‌ماه نخست سال جاری گفت: برآوردها نشان می‌دهد وزن تجارت خارجی کشور حدود ۳۴ درصد کاهش یافته است. با این حال بخشی از صادرات همچنان از مسیر دریا و بخش دیگری از طریق کریدورها و مسیرهای زمینی و ریلی انجام شده است.

وی ادامه داد: استفاده از مسیرهای جایگزین هزینه حمل‌ونقل را افزایش داده است؛ چراکه حمل زمینی و ریلی در شرایط عادی نیز گران‌تر از حمل دریایی است. افزون بر این، افزایش تقاضا برای استفاده از مسیرهای جاده‌ای و ریلی، ازدحام در برخی مرزها را به دنبال داشته است.

رئیس سازمان توسعه تجارت ایران با اشاره به تفاوت کاهش وزن و ارزش صادرات اظهار کرد: در حالی که وزن تجارت خارجی حدود ۳۴ درصد کاهش یافته، افت ارزش صادرات حدود ۲۰ درصد بوده است. این تفاوت نشان می‌دهد کالاهایی که ارزش واحد بالاتری دارند، توانسته‌اند هزینه‌های بیشتر حمل‌ونقل را تحمل کنند و صادرات آنها ادامه یابد. وی توضیح داد: پرداخت ۵۰ دلار هزینه حمل به ازای هر تن ممکن است صادرات کالایی با ارزش پایین را غیراقتصادی کند، اما برای کالاهایی با ارزش چند هزار دلاری، تحمل چنین هزینه‌ای امکان‌پذیرتر است. به همین دلیل، بخشی از کالاهایی که صادرات آنها متوقف شده، با افزایش هزینه‌ها صرفه اقتصادی خود را از دست داده‌اند.

کاهش ۲۰درصدی وزن واردات و مدیریت تأمین

کالاهای اساسی

دهقان‌دهنوی درباره وضعیت واردات نیز گفت: وزن واردات کشور حدود ۲۰ درصد کاهش یافته است. بخش قابل‌توجهی از واردات را کالاهای اساسی تشکیل می‌دهند که با وجود ارزش واحد پایین‌تر، سهم زیادی از حجم واردات دارند. بررسی آمارها نشان می‌دهد تأمین کالاهای اساسی به‌خوبی انجام شده است. در عین حال، ارزش واردات حدود ۳۵ درصد کاهش یافته که بیانگر افت بیشتر ارزش واردات نسبت به وزن آن است. رئیس سازمان توسعه تجارت ایران با اشاره به سیاست‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت در مدیریت واردات اظهار کرد: از ابتدای سال جاری، محدودیت‌هایی برای واردات برخی کالاها اعمال شد و درباره بعضی کالاهای دیگر، از جمله ماشین‌آلات تولید، مدیریت تقاضا در دستور کار قرار گرفت تا منابع ارزی به نیازهای ضروری و مواد اولیه اختصاص یابد. این رویکرد موجب شد کاهش ارزش واردات بیشتر از کاهش وزن آن باشد؛ به این معنا که منابع ارزی کمتری مصرف شده، در حالی که واردات کالاهای اساسی و مواد اولیه همچنان ادامه داشته است.

کاهش تجارت هزینه‌زا ست

دهقان‌دهنوی با بیان اینکه تجارت خارجی کشور در شرایط فعلی مدیریت شده است، گفت: این موضوع به معنای مطلوب بودن شرایط نیست؛ کاهش صادرات و واردات برای اقتصاد هزینه ایجاد می‌کند و می‌تواند فعالیت‌های اقتصادی و تولید را تحت تأثیر قرار دهد. وی با اشاره به اینکه حدود ۸۵ درصد واردات کشور را مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای، از جمله ماشین‌آلات، تشکیل می‌دهند، افزود: کاهش واردات این کالاها بر تولید اثر می‌گذارد؛ ازاین‌رو، تلاش می‌کنیم با استفاده از منابع و مسیرهای جایگزین، روند تأمین آنها ادامه یابد. امیدواریم با اجرای اقدامات تسهیل‌گرانه و حمایت‌های بیشتر از صادرات، بخشی از کاهش‌های ایجاد شده در ادامه سال جبران شود و پایداری تجارت خارجی کشور حفظ شود.

تسهیل رفع تعهدات ارزی گذشته

دهقان‌دهنوی با اشاره به صادرکنندگانی که از سال ۱۴۰۰ و پیش از آن تعهدات ارزی ایفا نشده دارند، گفت: امکان مذاکره و انجام فرایند مربوط برای این گروه فراهم شده و تلاش می‌کنیم شرایط رفع تعهدات مربوط به سال‌های بعد نیز تسهیل شود.

وی با اشاره به مشکلاتی مانند تأخیر در انتقال ارز و اختلاف در ارزش‌های گمرکی افزود: تلاش می‌کنیم این موانع را برطرف کنیم و در موارد لازم، مهلت بیشتری برای ایفای تعهدات در اختیار صادرکنندگان قرار دهیم.

رئیس سازمان توسعه تجارت ایران تأکید کرد: انتظار داریم صادرکنندگان در نهایت به ایفای کامل تعهدات ارزی خود پایبند باشند. در عین حال، لازم نیست روش، محل و زمان بازگشت ارز برای همه صادرکنندگان یکسان تعیین شود؛ بلکه باید امکان استفاده از سازوکارهای متنوع و عملیاتی فراهم باشد.